

SA LLENGUA DE SA PÀTRIA MALLORQUINA

S'esperit de croada de s'Edat Mitja a Europa se veu reflectit a sa conquesta de Mallorca de 1229 i a sa seva posterior repoblació. Ses butles del Papa Gregori IX per sa conquesta i colonització cristianes de Mallorca arriben a tots ets endrets mediterranis més pròxims a s' arxipèlag: Catalunya, Occitània, Navarra i Aragó, donant lloc a un poblament encapçalat majoritàriament per catalans, seguit per occitans, i en menor mesura per italians, castellans, navarresos i aragonesos.

Sa venguda des nous pobladors cristians a Mallorca també se fonamenta en sa crida que suposen ses llibertats, privilegis i franqueses de sa Carta de Població mallorquina de 1230. Amb aquesta promesa desembarquen a Mallorca pagesos de remença catalans provinents de ses terres on es rigor feudal és viu, com són es comtats de Barcelona i Empúries, i nous pobladors de Tortosa, Tarragona i Lleida, on ja gaudeixen de ses mateixes franqueses i llibertats que atorga sa carta mallorquina. Sa també important presència de sa gent d' Occitània en es poblament de Mallorca, a més de per s'oferta de llibertats i franqueses, s'ha d'entendre tant pes fet que sa Provença, Bearn i Montpeller romanen lligats a Aragó, darreres baules de sa cadena que secularment ha mantengut unides ses terres de sa llengua d' Oc amb Aragó i Barcelona, participant a ses seves conquestes (Osca 1096, Saragossa 1118, Tortosa 1148, Lleida 1149) i aportant contingent humà pes seu repoblament; com pes fet de que una part des pobladors occitans són seguidors de sa religió càtara, declarada herètica pel Papa i que fugen de sa repressió franca que, amb s'excusa de s'erradicació des catarisme està reconstruint s'antic Imperi Carolingi.

Aquesta dualitat catalana i occitana en es poblament de Mallorca se reflexa a ses llengües que arriben a sa pàtria mallorquina. Durant es segle XIII desembarca sa llengua parlada pels occitans, ja documentada com a llengua d'Oc pes cronista Bernat Desclot el 1288, i sa llengua que parlen es catalans, que encara se coneix com a llengua romanç durant tot es segle XIII. Denominació emprada pes filòsof mallorquí Ramon Llull: «acabada e complida es aquesta translació del *Libre de Contemplació d' aràbic en romanç*» (1291), i també pel mateix Rei En Jaume: «*Qui venire post me, abneget semetipsum, et tollat crucem suam, et squatur me*». E vol tant dir en romanç, que qui vol venir après d'ell, lleix la sua voluntat per la sua».

De ses dues llengües, sa catalana és sa predominant i sa que s'imposa per tot es regne de Mallorca, tant pes fet de que sa majoria dets habitants la xerren, com per sa circumstància que el 1245 el Papa ha declarat es provençal com a llengua herètica. En cent anys d'independència i de sa mà des monarques de sa Casa de Mallorca, que han dotat es regne amb institucions, bandera, moneda i economia propis, forjant sa nova pàtria mallorquina, es mallorquins, oblidant-se des seu origen, consideren sa llengua duita pes seus avantpassats venguts de Catalunya i Occitània com a pròpia, com a mallorquina, i així se documenta en es judici celebrat dia 29 de novembre de 1341, quan s'afirma que «*G. Revulli est de Maioricis vel moratur in Maioricis et loquitur ad modum maioricencem*».

S' herència lingüística occitana en es parlar diari des mallorquins, tal com ho explica en Francesc de B. Moll, se troba a sa pèrdua de sa «s» intervocàlica a certs mots (acuar, camia, filoa, gatoa, raboa, roada, roegar), en s'ús des sufix diminutiu -eu (homeneu, cavalleu, cadireua), i en s'accentuació des pronoms personals enclítics, complements de verb (alegrarsè, aixecau-vós, saludar-ló, provar-hó, anar-hí). També és part de s'herència occitana, sobretot de Llenguadoc i Provença, juntament amb sos catalans de l'Empordà, una de ses característiques més importants i rellevants de sa llengua baleàrica, s'article salat, que actualment, se manté viu i en ple ús a tota sa comunitat balear.

Es un dret i una obligació des mallorquins conservar aquestes característiques heretades des nostros avantpassats que dugueren sa llengua a Mallorca. Com també és un dret i una obligació anomenar sa llengua catalana parlada a Mallorca com a mallorquí, ja que així demostram que l'estimam i que, com es mallorquins des segle XIV, la consideram nostra.